

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2022/23:1

Fredagen den 30 september

---

§ 1 Transport, telekom och energi

Statssekreterare Per Callenberg (deltar per telefon)

Information och samråd inför extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi den 30 september 2022

Anf. 1 ANDRE VICE ORDFÖRANDE:

Välkomna till dagens EU-nämndssammanträde, och jag förklarar mötet öppnat.

Vi har i dag en extra punkt på föredragningslistan, nämligen energi. I går sändes diskussionsunderlag ut till § 1 och även ett non-paper som jag hoppas att alla sett.

Anf. 2 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Inledningsvis ska jag säga att vi har haft flera samråd med EU-nämnden de senaste veckorna, och vid rådsmötet nu alldeles strax avser regeringen att hålla sig till de mandat man sedan tidigare fått från nämnden – så att det inte råder någon tvekan om det.

Precis som ordföranden sa har det med mycket kort varsel tillkommit en dagordningspunkt vid dagens extrainsatta energiministermöte, och det handlar om ytterligare alternativ för att dämpa höga gaspriser. Ordförandeskapet har tagit fram två frågor som vägledning i diskussionen, och kommissionen har även presenterat ett icke-papper på samma ämne.

Regeringen anser att påverkan av höga gaspriser på elräkningarna måste minskas och att alla alternativ bör utvärderas skyndsamt, inklusive pristak på gas. Regeringen har tidigare förankrat med riksdagen att Sverige stöder en översyn av ett tillfälligt pristak för gas till elproduktion. Detta förutsätter att åtgärden är begränsad och motiverad ur ett kund- och klimatperspektiv. En sådan åtgärd bör också kombineras med besparingskrav för att säkerställa försörjningstryggheten. Kostnaden för åtgärden bör bäras av enskilda medlemsländer och inte gemensamt på EU-nivå.

Regeringen ser också positivt på åtgärder som tar sikte på att minska prisvolatiliteten på gasmarknaden. Regeringen avser också att stödja kommissionens om solidaritetsåtgärder för att säkerställa att alla medlemsländer får gas som räcker till skyddade kunder och samhällsviktiga industrier.

Anf. 3 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Det hördes inte så bra, och jag ber om ursäkt om jag inte uppfattade allt.

Det är positivt att man arbetar i rätt riktning när det gäller kraven på hänsyn till miljö och klimat, men avser regeringen att verka ytterligare för att stärka detta? Det är ju viktigt att helt och hållet gå ifrån finansiering till fossil infrastruktur och att inte bygga fast sig i gasinfrastruktur, inte minst. Hur tänker regeringen här?

Anf. 4 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag ska själv ställa en fråga. Statssekreteraren talade om kostnader och enskilda medlemsländer. Ska det tolkas som att det kommer att vara frivilligt och inte tvingande för medlemsstaterna? Vi har ju lite olika situation och beroende av gas.

Anf. 5 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Hur är läget i förhandlingarna? Jag läste i medierna i går att det är 15 länder som vill ha price cap medan Tyskland, Danmark, Nederländerna med flera är motståndare till det. Befinner sig Sverige i något av dessa läger? Har de länder som driver på för price cap åtgärder som Sverige inte står bakom, eller är vi med bland dessa 15?

Anf. 6 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Ordförande! Jag tar frågorna i tur och ordning.

Till Miljöpartiet och Annika Hirvonen: I och med Putins krig i Ukraina och den påverkan detta haft på energimarknaderna har det blivit väldigt tydligt att vi måste bygga oss ur vårt fossilberoende oavsett om det gäller olja eller gas. Med det sagt ser vi också att det nu vidtas åtgärder för att på olika sätt skapa flexibilitet och även rena neddragningar av användningen av fossila bränslen.

Samtidigt befinner vi oss i en kort- och mellanlångsiktig försörjningskris, och då måste vi göra vad vi kan för att trygga försörjningen.

Det gäller att ha båda dessa tankar i huvudet samtidigt.

Det är inte heller självklart att gasinfrastrukturen i sig är negativ över sikt. Det pågår mycket utveckling på vätgasområdet, och det finns potential inom biogas. Man kan därför inte rakt av säga att gasledningarna behöver vara fel i en förnybar framtid.

Men det är klart att vi måste bygga oss bort från dagens omfattande beroende, och som vi vet är EU-länderna i hög grad överens om detta.

Sedan var det Moderaternas och Jessika Roswalls fråga. När det gäller gaspristak finns det ett non-paper men inget konkret förslag på bordet. Om det som syftades på var solidaritetsbidraget och det pristak på el som ligger på bordet är de inte frivilliga utan bindande åtgärder. Men själva finansieringen är utformad så att det kommer att vara en avgift eller en skatt som man tar ut inom landet och använder inom landet. När det gäller pristaket får man ta ut en avgift eller skatt, eller hur man utformar det, från börserna, och sedan ska det fördelas generellt sett inom landet.

Två länder berörs dock av ett undantag, nämligen Litauen och Luxemburg. De kommer efter möjliga förhandlingar att få en ersättning även från andra länder.

Till Sverigedemokraterna och Martin Kinnunen: Det förs diskussioner kring detta non-paper och annat angående pristak på gas, och diskussionen är mycket riktigt uppdelad i två läger. Sverige står mitt emellan dessa två läger. Vi ser att det skulle kunna vara en bra lösning med ett pristak, men det kan inte vara utformat hur som helst. Om man har ett pristak är det viktigt att man med rimlig säkerhet kan säga att det har en verkan. Det måste även kombineras med neddragningar i användning. Annars kan vi få problem med försörjningstryggheten.

Sverige verkar alltså för att hitta en väg lite grann mitt emellan dessa två läger.

Anf. 7 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag tackar statssekreteraren för svar, men jag vidhåller ändå att ståndpunkten bör kompletteras med ett kritiskt förhållningssätt till investeringar i fossil infrastruktur. Även om det teoretiskt sett i en framtid kan användas till något annat är det ett problem att vi plöjer ned pengar i något som i praktiken fortsätter att låsa fast oss i det fossila. Det är problematiskt, och vi behöver kraftfullt verka för att vi minskar våra utsläpp och riktar resurserna dit där de gör störst skillnad just nu – och det är inte i ytterligare fossil infrastruktur.

Anf. 8 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar Annika Hirvonens inlägg som en avvikande ståndpunkt.

Anf. 9 Statssekreterare PER CALLENBERG:

Långsiktigt har jag inga invändningar mot det Annika Hirvonen säger, men vid detta möte är vårt fokus att hitta de lösningar som krävs just nu för att klara försörjningstryggheten. Jag kan därför inte ansluta mig till den ståndpunkten.

Anf. 10 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag ansluter mig till Annika Hirvonens avvikande ståndpunkt.

Anf. 11 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi tackar statssekreteraren och önskar lycka till på förhandlingarna som strax börjar.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Mikael Damberg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 12 juli 2022

Återrapport från informellt möte den 9–10 september 2022

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 4 oktober 2022

Anf. 12 ANDRE VICE ORDFÖRANDE:

Vi återupptar sammanträdet och hälsar finansministern välkommen till dagens sammanträde i EU-nämnden.

Vi börjar med återrapporter från mötet i rådet den 12 juli och ett informellt möte i rådet den 9–10 september.

Anf. 13 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Jag tänkte fokusera på det informella Ekofinrådsmötet i Prag som ägde rum den 9–10 september. När det gäller mötet den 12 juli hänvisar jag till den rapport som har delgivits EU-nämnden.

Det informella Ekofinmötets första dag präglades av kriget i Ukraina. Här diskuterades ekonomiska och finansiella konsekvenser av kriget med särskilt fokus på hur EU har drabbats och hur de negativa effekterna kan mildras. Bland annat diskuterades vikten av att åtgärder bör vara temporära och riktade för att inte spä på inflationen. Därtill välkomnade flera medlemsstater, däribland Sverige, kommissionens arbete med förslag på energimarknadsområdet. Flera medlemsstater, inklusive Sverige, lyfte även särskilt fram de likviditetsproblem som finns på elderivatmarknaden.

På mötets andra dag diskuterades dels den pågående översynen av EU:s finanspolitiska ramverk, dels vägen framåt på området direktskatt. Under diskussionen om översynen betonade flera medlemsstater vikten av nationellt ägarskap, bättre efterlevnad av reglerna samt striktare tillämpning av reglerna från kommissionen. Vissa medlemsstater ansåg också att skuldminskningstakten borde skilja sig åt mellan medlemsstater beroende på utgångsläget. Här betonade Sverige bland annat att ramverket i större utsträckning bör fokusera på de länder som har tydliga risker samtidigt som gemensamma regler och inte bilaterala lösningar mellan medlemsstater och kommissionen är viktiga.

Under diskussionen om vägen framåt på området för direktbeskattning betonade ett antal medlemsländer, inklusive Sverige, vikten av att komma överens om en global minimiskatt för multinationellt företag inom EU. Därtill lyfte Sverige fram att det är upp till varje medlemsstat hur skatter ska tas ut och fördelas och att enhällighet i beslutsfattandet av skattefrågor ska värnas.

Jag vill även informera om att EU:s finansministrar i marginalerna till mötet enades om ett gemensamt uttalande om makrofinansiellt stöd till Ukraina.

Anf. 14 HELENA BOUVENG (M):

Det gläder mig att finansministern är så tydlig vad gäller direktbeskattningen. Men hur gick diskussionen annars? Är vi ensamma, eller är det många som trycker på? Hur ser framtiden ut?

Anf. 15 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Min bedömning är att det är ganska många medlemsstater som har samma uppfattning som Sverige. Däremot finns tunga medlemsstater, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, som är väldigt tydliga med att hela den här diskussionen om till exempel den gemensamma minimibeskattningen har gett dem ytterligare argument för varför man inte ska ha enhällighet i skattefrågor. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< ett antal länder driver den linjen. Men fortfarande är det väldigt många länder som delar Sveriges uppfattning i detta. Det är en fördragsfråga om man ska göra ändringar på detta.

Anf. 16 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare i samrådet. Det gäller dagordningspunkten 3, Förordning om REPowerEU-kapitel i planer för återhämtning och resiliens. Här har vi en allmän inriktning. Vi uppmärksammar nämnden på att ni fick en ny handling i går.

Anf. 17 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Under den här dagordningspunkten väntas rådet anta en allmän riktlinje om ordförandeskapets kompromissförslag om genomförandet av REPowerEU-planen genom faciliteten för återhämtning och resiliens, den så kallade RRF:n.

Som ni känner till syftar REPowerEU-planen till att minska EU:s beroende av ryska fossila bränslen och påskynda den gröna omställningen. RRF:n föreslås ha en central roll i genomförandet av planen.

Sedan förslaget presenterades har förhandlingarna ägt rum på teknisk nivå. De har främst fokuserat på den bidragsdel på 20 miljarder euro som föreslås till medlemsstater för att genomföra reformer och investeringar inom ramen för REPowerEU. Här har diskussionerna huvudsakligen handlat om utformandet av den fördelningsnyckel som ska användas samt hur bidragsdelen ska finansieras.

Enligt det kompromissförslag som nu ligger på bordet föreslås majoriteten av finansieringen komma från auktionering av utsläppsrätter från innovationsfonden medan en mindre del även i fortsättningen föreslås komma från auktionering av utsläppsrätter från marknadsstabiliseringsreserven.

Vad gäller fördelningsnyckeln föreslås den revideras för att bättre spegla medlemsstaternas sårbarhet vad gäller energiförsörjning. Därtill har kravet ökat på medlemsstater som avser att göra undantag från principen om att inte orsaka betydande skada när det gäller åtgärder för att tillgodose omedelbara energibehov.

Övergripande menar regeringen att Rysslands invasion av Ukraina innebär att EU:s medlemsstater skyndsamt måste fasa ut sitt beroende av ryska fossila bränslen. I ljuset av detta välkomnar vi kommissionens förslag om REPowerEU.

Vi anser också att det är positivt att RRF:n kommer att användas för genomförandet av planen, bland annat därför att faciliteten är resultatbaserad, transparent och har omfattande kontrollmekanismer.

Vidare anser regeringen att det är bra att finansieringen till hög grad föreslås bestå av omprioritering av redan befintliga EU-budgetmedel.

Avseende finansieringen av bidragsdelen har Sverige varit kritisk till auktionering via marknadsstabiliseringsreserven och anser att det är olyckligt att man i ordförandeskapets förslag fortfarande avser att finansiera en mindre del via reserven. Samtidigt är det positivt att detta belopp har minskat avsevärt gentemot kommissionens förslag.

När det gäller förslaget om att tillåta undantag från principen att inte orsaka betydande skada när det handlar om att tillgodose omedelbara energibehov har regeringen verkat för att öka kraven på de medlemsstater som avser att göra sådana undantag. Regeringen anser därmed att det är positivt att ordförandeskapets kompromissförslag har ändrats i den riktningen.

Avslutningsvis har Sverige argumenterat för att en reviderad fördelningsnyckel även i fortsättningen ska spegla facilitetens huvudsyfte i linje med dess förordning. Regeringen anser att nyckeln i ordförandeskapets förslag uppfyller det kravet, vilket är positivt.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att som vanligt i en kompromiss kan det inte bli exakt som man vill. Men jag tycker övergripande att Sverige har fått igenom mycket av det vi har argumenterat för. Det är viktigt att EU agerar snabbt och tydligt i den här energikrisen och minskar beroendet av ryska fossila bränslen. Detta förslag är ett steg i rätt riktning.

Jag vill dock uppmärksamma nämnden på att diskussioner om två frågor fortfarande pågår och väntas göra så under helgen. Det handlar dels om fördelningsnyckeln, där vissa medlemsstater är missnöjda med utfallet i det nuvarande förslaget, dels om finansieringen av bidragsdelen.

När det gäller finansieringsdelen har tre huvudsakliga alternativ diskuterats. Utöver finansiering via auktionering av utsläppsrätter via innovationsfonden och en del via marknadsstabiliseringsreserven, som är ordförandeskapets förslag, har man även diskuterat att finansieringen kan ske via tidigarelagd auktionering av utsläppsrätter. Det innebär att man genom EU:s handel med utsläppsrätter skulle auktionera ut fler utsläppsrätter under perioden 2023–2026 och färre under perioden 2027–2030. Här är möjligt att en ny fördelning mellan dessa tre alternativ föreslås under helgen.

Regeringen anser att vi kan ställa oss bakom ordförandeskapets kompromissförslag i dess nuvarande form. Om vissa förändringar skulle göras i fördelningsnyckeln anser regeringen att vi i fortsättningen kan stödja detta så länge dessa ligger i linje med facilitetens ursprungliga syfte och rättsliga grund.

När det gäller finansieringsdelen är regeringen öppen för att diskutera alternativa lösningar. Vi kommer fortsatt att verka för att minska andelen som finansieras via marknadsstabiliseringsreserven. Men eftersom vi ser stora fördelar med att komma vidare med förslaget avser vi att stödja det även om andelen skulle öka.

Anf. 18 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Det var inte enkelt med både skriftlig och muntlig information.

Min fråga gäller egentligen undantaget om betydande skada. Det är bra att det har förändrats och blivit bättre. Men det finns fortfarande en

möjlighet för länder att bara om de motiverar hur reformerna och investeringar bidrar till att uppnå målet i REPowerEU så kan de ändå genomföra sådant som gör att man får en skada på miljö och klimat i förlängningen.

Jag skulle vilja få lite mer information om det. Regeringen säger här i utkastet att man är nöjd med det som Sverige har fått igenom. Men det känns fortfarande ganska skakigt. Jag skulle vilja få lite mer information om det och också de förhandlingar som sker i helgen och på vilket sätt de kan påverka EU:s kommande förmåga att uppnå Parisavtalets mål.

Anf. 19 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag hade samma fråga som Ilona Szatmári Waldau. Sedan undrar jag om man har räknat på vilka climateffekterna skulle bli av kompromissförslaget med tidigare auktionering av utsläppsrätter.

Anf. 20 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Jag tackar för föredragningen.

Jag har en fråga som gäller utkastet till allmän inriktning som kom i går eftermiddag. Där finns det väldigt tydligt stipulerat vad man får använda pengarna till, reformer och investeringar. Det är bland annat olja, gas, vätgas och förnybar energi. Jag undrar varför det inte finns någonting om fossilfritt. Då är det som ni förstår kärnkraften jag syftar på.

Anf. 21 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Får jag bara fråga: Var stod det någonstans?

Anf. 22 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Sidan 13 i det dokument som vi fick utskickat till oss i går.

Anf. 23 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Det är artikel 21 c på sidan 13, punkterna a och b.

Anf. 24 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Det är tekniskt även för mig i vissa avseenden.

Jag börjar från början med den första frågan som handlar om att orsaka betydande skada. För att förstå konceptet ska man veta att det är flera medlemsstater som nu har behov av att bygga LNG-terminaler, om vi ska vara riktigt ärliga, för att kunna ta emot gas på ett annorlunda sätt än via rörledningar från Ryssland.

Vi har gjort bedömningen att det måste finnas någon form av ventil för den typen av investeringar i det här läget för Europa. Sverige har varit en av de hårdaste medlemsstaterna som velat hålla emot den här möjligheten. Det är ganska många medlemsstater som har stått på andra sidan. Vi har i den här förhandlingen fått till att det ska motiveras. Dessutom står att åtgärder som vidtas inte heller får hota medlemsstaternas klimat- och miljömål för 2050. Vi menar att givet den miljö vi verkar i är det bra att det har klarlagts och har blivit tydligare i den delen.

När det gäller förhandlingarna i helgen är vår bild inte att den här frågan kommer att vara uppe för diskussion. Den frågan är nu lite grann

förd åt sidan med det kompromissförslag som ligger, utan det är de delar som jag beskrev som kommer att diskuteras.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
Det kan då behövas vissa justeringar. Då tror jag att ordförandeskapet räknar med att skapa en kvalificerad majoritet för förslaget. Det är vad vi tror kommer att hända i helgen. Men det är inte den här delen som är uppe för diskussion.

Om jag tar den andra frågan finns det säkert något skriftligt svar på det här någonstans. Om jag kommer ihåg från huvudet menar kommissionen att när det gällde de förslag som de tidigare diskuterade skulle kommissionens förslag om marknadsstabiliseringsreserven, som var mer långtgående än det kompromissförslag som fanns, inte skulle få särskilt stor inverkan på klimatutsläppen. Det var kommissionens bedömning av det första förslaget.

När det gäller principen att inte orsaka betydande skada är det sannolikt mindre omfattande än vad kommissionens ursprungliga förslag var. Det finns säkert en formulering. Enligt kommissionen uppskattades 12 miljarder euro, eller cirka 5 procent, av REPowerEU-planen för att finansiera sådana typer av investeringar. Det var kommissionens förslag. Nu är det mindre. Eller är det med det här? Är det här det justerade förslaget? Det justerade förslaget innebär 12 miljarder euro, cirka 5 procent, i REPowerEU-planen. Det är mindre än vad det var från början.

Anf. 25 Departementssekreterare KRISTINA KRUSE:

Det som Mikael Damberg är inne på här är hur stor skada det skulle göra på miljön om man frångick principen om do no significant harm. Där säger kommissionen att dess uppskattning i nuläget av kompromissförslaget är att cirka 12 miljarder av investeringarna skulle gå till detta på grund av undantaget. Det är cirka 5 procent av hela REPower-paketet.

Frågan om konsekvenserna av en finansiering genom marknadsstabiliseringsreserven hör till det förslag som ska diskuteras nu i helgen. Där finns det olika bedömningar, men de flesta bedömer väl att påverkan inte ska vara så stor.

Anf. 26 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Tack för att jag fick möjlighet att be om lite hjälp med den frågan! Det behövdes.

När det gäller den tredje frågan tror jag att jag återigen behöver det. Det blir ganska tekniskt när man går in i olika artiklar.

Vi bedömer att det inte är någon förändring som föreslås. Det är ingen ny position som beskrivs här. Vi kan inte riktigt reda ut varför det inte står på det sätt som ni beskriver, men det har alltså inte skett någon förändring kopplat till vilka investeringar i kärnkraft man får göra. Vi har faktiskt inget bra svar när det gäller just den artikeln, i alla fall inte enligt mina tjänstemän här vid bordet.

Vi får återkomma till nämnden, kanske i skriftlig form, för att reda ut detta. Det vore väl rimligt.

Anf. 27 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Tack för ett något magert svar! Jag vill bara få bekräftat att man får göra investeringar i kärnkraft. Om det inte stämmer vill vi anmäla avvikande ståndpunkt. Förlåt att jag gnäller här, men detta är viktigt för oss.

Anf. 28 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag uppfattade inte att ni hade ett svar på frågan vad det skulle innebära om man gick vidare med det förslag som ni redogjorde för muntligen, om tidigareläggning av auktioneringen av utsläppsätter. Jag tolkar det som att ni inte har något svar på den frågan. Det har jag naturligtvis förståelse för eftersom det är ett förslag som har kommit ganska nyligen, men då blir min följdfråga om ni avser att ta reda på detta inför det att man ska ta ställning till förslaget.

Anf. 29 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Jag bedömer att detta inte innebär att förslaget har ändrats i grunden, kopplat till vilka energislag som får användas eller inte. Men vi återkommer i skriftlig form till nämnden för att reda ut om denna paragraf innebär några förändringar i sak. Jag tror alltså inte att den gör det.

När det gäller den andra frågan försökte jag vara tydlig med att vi i kompromissförslaget ser att en mindre del av finansieringen kommer från auktionering av utsläppsätter via marknadsstabiliseringsreserven än vad som var fallet i kommissionens ursprungliga förslag. Det är det första. Det andra är att vi inte kan räkna på detta än eftersom vi tror att det under helgen kommer ske vissa justeringar. Det jag tar höjd för är att det kan bli så att denna andel ökar något på slutet, inte i förhållande till vad kommissionen ursprungligen föreslog utan i förhållande till det kompromissförslag som nu ligger på bordet. Därför blir det väldigt svårt att räkna på detta.

Miljöorganisationerna och kommissionen har gjort olika bedömningar av vad det ursprungliga förslaget egentligen innebar för klimatet. Det jag försökte hänvisa till var att kommissionen gjorde bedömningen att det inte skulle få så stor betydelse. Men detta är mycket mindre än det ursprungliga förslaget från kommissionen.

Anf. 30 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag ber om ursäkt om jag har missförstått det hela, men jag uppfattar det som att vi talar om två olika saker här. Det ni redogör för är hur stor del av medlen som kommer att gå till undantagsprojekten. Från Miljöpartiets sida menar vi att de inte bör gå dit alls, utan alla resurser bör inriktas mot sådant som både minskar beroendet av ryska fossila bränslen i det akuta skedet och på lång sikt leder till att vi också minskar våra klimatutsläpp. Där uppfattar jag att ni talar om 12 miljarder euro i nuläget men att det kan öka.

Jag instämmer i att det är positivt att ni har verkat för skärpningar men vill gå längre. Men jag uppfattade att det i diskussionen om finansiering har kommit någon form av ingång från kommissionen som innebär att man ska finansiera detta genom att tidigarelägga auktionering av utsläppsätter. Detta uppfattade jag var ny information här. Men det är mycket nu, och om jag har missuppfattat detta får ni gärna korrigera det. Frågan gäller i så

fall hur mycket utsläppen ökar med det förslag som ligger på bordet just nu, om man gör denna tidigareläggning under perioden.

Anf. 31 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag hade samma fråga, men jag ska bygga på den lite. Förslaget är ju att man ska utöka antalet utsläppsrätter under de närmaste åren, och sedan ska man kompensera det hela genom att minska antalet utsläppsrätter under åren därpå. Förutom frågan hur det påverkar miljön undrar jag vad som händer när man kommer till den dag då man ska minska försäljningen av utsläppsrätter kraftigt: Kommer detta då att vara möjligt, eller finns det en risk för att man i stället ligger kvar den nivå som man redan befinner sig på? Att gå från många utsläppsrätter till få från ett år till ett annat kommer kanske inte att vara så lätt.

Jag hoppas innerligt att regeringen inte kommer att gå med på en sådan lösning, men jag skulle ändå vilja få frågan lite mer utredd.

Anf. 32 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Då tänkte jag ta ordet själv. Detta är ju tekniskt, och vi frågar lite olika saker. Men låt mig fylla på den fråga som Charlotte Quensel var inne på.

I den skriftliga ståndpunkt som vi fick ta del av häromdagen skrev regeringen att själva ändamålet med REPowerEU var att stödja klimatomställningen. Denna diskussion har vi haft många gånger här i nämnden, och då har flera partier haft uppfattningen att det är viktigt att vi i den omställningen också ska få använda alla fossilfria och förnybara energikällor.

Vi behöver ju komma till något slags beslut här under dagen, även om vi kan skicka skriftliga förklaringar. Därför vill jag bara kontrollera – nu ställer jag en ledande fråga: Det är väl regeringens uppfattning att man ska kunna använda alla fossilfria energikällor?

Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Tack, nu fick jag lite stöd från presidiet!

Jag tycker att det är viktigt att detta förtydligas i den svenska ståndpunkten. Vi sitter ju nu och fattar beslut. Även om ni kan komplettera med ett underlag skulle jag gärna se att det förtydligas i den svenska ståndpunkten att ni ska jobba för att man ska kunna använda samtliga fossilfria energikällor, så att inte något plötsligt halkar utanför.

Anf. 34 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Låt mig börja med den första frågan, som handlade om fördelningen mellan olika år när det gäller den nya dimensionen i det. Det är korrekt att det är en förändring mellan åren, men totalt sett blir det inte ökade utsläpp. Det blir ökad auktionering vissa år och minskad auktionering andra år. Vi tycker att det är en rimlig och bra möjlighet till finansiering. Vi kan alltså ställa oss bakom en sådan diskussion om den kommer.

Jag kan också konstatera att jag inte delar Miljöpartiets uppfattning att vi inte skulle kunna göra vissa investeringar nu som gör att Europa också klarar sin energiförsörjning i en krigsekonomi. Flera medlemsstater har stora behov av att göra investeringar för att göra sig fria från beroendet av rysk olja och gas, och det är rimligt att de också gör sådana investeringar,

givet att vi har fått in skärpningar i skrivningarna om att man ska motivera investeringarna och att man inte får äventyra de uppsatta miljömålen.

När det gäller den andra frågan har jag inte kommit hit med någon ny ståndpunkt som innebär att vi förändrar något som vi redan har förankrat. Men eftersom jag har fått en konkret fråga om en paragraf och hur den ska tolkas och jag inte har tillräckligt bra svar just nu vill jag gärna återkomma i skriftlig form och reda ut det. Annars finns risken att jag säger något som inte är korrekt, och det vore inte bra för EU-nämnden. Jag vill att vi antingen ajournerar oss och reder ut detta eller att jag får återkomma i skriftlig form, för jag vill inte säga något som är fel.

Anf. 35 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Vi har samrått lite här framme och kommit fram till att det nog är bäst att vi ajournerar mötet och reder ut frågan.

Anf. 36 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag uppfattar fortfarande inte att jag har fått svar på min fråga. Om ni ändå ska reda ut lite saker, kan ni då också reda ut hur mycket det handlar om när man ska skifta utsläpp mellan dessa två perioder? Jag skulle verkligen uppskatta det.

Anf. 37 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Då ajournerar jag mötet.

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 10.10 på förslag av andre vice ordföranden att ajournera samrådet.

Återupptaget samråd

Samrådet återupptogs kl. 10.37.

Anf. 38 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar mötet.

Anf. 39 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Fru ordförande! Jag tackar nämnden för tålmod. Ibland är frågor som framstår som väldigt enkla ganska komplicerade att reda ut.

Man kan säga att the bottom line här är att REPowerEU och den europeiska diskussionen om detta – det har vi också kollat med energiministern – har fokuserat väldigt mycket på de akuta behoven av LNG-terminaler, frågan om vätgasens ställning, frågan om hur snabbt energibesparingar kan genomföras och få upp produktionen av till exempel solpaneler på byggnader. Det har varit den huvudsakliga diskussionen om detta.

Sverige har under hela denna process verkat för, och mitt förslag är att

vi tydliggör att vi fortsätter att verka för att alla olika fossilfria energislag ska omfattas av REPowerEU, så får vi se var detta landar. Men det som framgår och som vi har klarat ut är att kärnkraften i dag nämns i REPower som en möjlighet att fasa ut fossila energislag. Hur det exakt ser ut, och om denna lagstiftning medger det eller inte, är mycket mer oklart därför att det inte har varit huvudfrågan för Europas länder. Det ska vi vara ärliga med att säga. Men jag är definitivt beredd att fortsätta hålla i den diskussion som Sverige har haft och att vi fortsätter att verka för att alla fossilfria energislag ska omfattas av REPowerEU.

Vi kan behöva ha ett extra samråd på tisdag när vi vet förhandlingsresultatet, men det beror lite grann på hur förhandlingsresultatet ser ut. Det får nämnden avgöra.

Men med dessa ställningstaganden tror jag att vi håller i vår tradition och vår linje från Sveriges sida. Men vi är medvetna om att REPowerEU egentligen inte har fokuserat på kärnkraften i de europeiska diskussionerna, även om Sverige har sagt att alla fossilfria energislag ska omfattas.

När det gäller den andra frågan har min statssekreterare arbetat och räknat. Så för att ge ett svar på den frågan har vi i alla fall vissa beräkningsmodeller. Men Elin Eliasson får förklara sammanhanget lite grann.

Anf. 40 Statssekreterare ELIN ELIASSON:

Att det är en beräkningsmodell tror jag möjligen är att överdriva lite grann.

Det handlar om tre finansieringsslag som diskuteras. Det är marknadsstabiliseringsreserven, innovationsfonden och att ”frontloada” utsläppsrättshandelsintäkter. På helheten handlar denna bidragsdel om 20 miljarder euro. Vad motsvarar då 20 miljarder euro? Antar man ett utsläppsrättspris på 70 euro per ton motsvarar 20 miljarder euro ungefär 286 miljoner ton koldioxid. Det är max, alltså hela de 20 miljarderna. Att allt skulle finansieras av front loading ser jag som mycket osannolikt. Men det kan alltså handla om mellan noll och 286 miljoner ton, givet ett utsläppsrättspris på 70 euro.

Anf. 41 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Med detta vill jag ändå anmäla en avvikande ståndpunkt. Jag skulle önska att regeringens ståndpunkt var att vi över huvud taget inte ska ”frontloada” utsläppsrätter, eftersom det kommer att öka utsläppen i närtid och att det inte finns några garantier för att det i framtiden ska finnas stöd för att återgå till att vi håller oss inom den plan som finns, samt att Sverige ska fortsätta att förordas att vi inte ska göra några undantag och att finansieringen inom ramen för REPowerEU alltså inte ska kunna användas för fossilinfrastruktur utan till sådant som både minskar utsläppen och bidrar till att minska beroendet av ryska fossila bränslen här och nu.

Anf. 42 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Fru ordförande! För enkelhetens skull ansluter jag mig till Miljöpartiets avvikande ståndpunkt. Då slipper vi ha två olika. Men jag vill också förtydliga att handeln med utsläppsrätter kan finansiera själva systemet, kanske snarare genom en höjning av kostnaden för handeln än

genom en omfördelning. Precis som Annika Hirvonen sa, och som jag sa i mitt första inlägg, tror jag att det kommer att bli väldigt svårt om man säljer fler utsläppsrätter de kommande åren att sedan helt plötsligt bromsa in. Det är inte troligt att det kommer att ske. Därför är det ett upplägg som jag inte tror på. Regeringens ingång i dessa förhandlingar borde därför vara att en sådan omfördelning inte ska ske. Statsrådet sa ju att det är någonting som han tycker låter som en bra idé. Därför blir det en avvikande ståndpunkt i den delen.

Anf. 43 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Jag vet inte hur det brukar vara. Men jag tänker att vi kan ha en gemensam avvikande ståndpunkt med Vänsterpartiet, och jag kan också ansluta mig till tilläggen. Det som man i praktiken ber om här är en mycket mer drastisk inbromsning lite senare. Det är olyckligt på väldigt många plan.

Anf. 44 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att Miljöpartiet och Vänsterpartiet har en gemensam avvikande ståndpunkt. Den gäller dels de tre punkter som Annika Hirvonen tog upp, dels det som Ilona Szatmári Waldau tog upp.

Övriga partier är tacksamma för den konstruktiva ajournering som vi kunde ha gällande detta tekniska ärende.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med avvikande ståndpunkt anmäld från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Övriga frågor. Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster. Information från ordförandeskapet.

Anf. 45 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Fru ordförande! Ordförandeskapet kommer i vanlig ordning att informera om hur arbetet går med aktuella lagförslag om finansiella tjänster.

Anf. 46 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Ekonomiska och finansiella konsekvenser av Rysslands aggression mot Ukraina. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 47 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Fru ordförande! Under denna dagordningspunkt väntas rådet återigen ha en diskussion om ekonomiska och finansiella aspekter av Rysslands invasion av Ukraina. Eftersom läget på energimarknaden och de höga energipriserna denna gång kommer att diskuteras under en egen dagordningspunkt, som jag återkommer till alldeles strax, väntas diskussionen huvudsakligen behandla det ekonomiska läget och stöd till Ukraina.

Vad gäller stöd till Ukraina antog rådet den 20 september ett nytt makrofinansiellt stöd, utöver den miljard som det redan beslutats om i form av lån, på upp till 5 miljarder euro som ska garanteras bilateralt av

medlemsstaterna. Detta utgör alltså nästa del av det föreslagna makrofinansiella stödet på totalt upp till 9 miljarder euro som kommissionen presenterade i maj i år. Formerna för de utestående delarna kommer att diskuteras och förhandlas framöver.

Som jag tidigare nämnde enades EU:s finansministrar om ett uttalande i marginalen till det informella Ekofinrådsmötet i september. I uttalandet erkänns Ukrainas behov av gåvomedel samt att EU för det resterande makrofinansiella stödet ska sträva efter en rättvis bördefördelning där tidigare bilateralt stöd beaktas.

Regeringen hade här föredragit att hela stödet på upp till 9 miljarder euro utgjordes av garanterade lån men är samtidigt medveten om att Ukraina måste ha en hållbar skuldsituation och att stöd därför kommer att behöva bestå av både lån och gåvomedel. Därför är regeringen öppen för att diskutera formerna för detta, inklusive hur Sveriges och andra medlemsstaters bilaterala stöd till Ukraina kan beaktas framöver i enlighet med vad som överlades i finansutskottet den 14 juni.

Vad gäller det långsiktiga stödet för återuppbyggnad av Ukraina anser regeringen att EU har en central roll att spela. För att lyckas måste vi även involvera fler aktörer, inklusive bilaterala partner som G7 och internationella finansiella institutioner. I enlighet med vad regeringen framfört tidigare anser vi att det är för tidigt att binda sig vid belopp och finansiering. Stödet ska vara ändamålsenligt och transparent och byggas på ordentliga kontrollsystem.

Därtill anser regeringen att Ryssland måste utkrävas ansvar för sin aggression mot Ukraina och uppmuntrar åtgärder som kan ålägga Ryssland att betala för att stödja återuppbyggnaden av landet. Regeringen välkomnar en fortsatt diskussion om möjliga finansieringslösningar som vilar på en stabil rättslig grund och är förenliga med såväl internationell rätt som grundläggande normer i nationell rätt.

Givet frågans breda inramning går det inte att utesluta att det på mötet blir en bredare diskussion om det ekonomiska läget. Här anser regeringen att eventuella åtgärder för att möta de ekonomiska utmaningarna bör vara välriktade, tillfälliga och kostnadseffektiva. Det är viktigt att medlemsstaterna bedriver en ansvarsfull finanspolitik som säkerställer medelfristigt hållbara offentliga finanser och inte inför kontraproduktiva stimulanser till ekonomin i ett ekonomiskt läge med inflationstryck och utbudsstörningar.

Slutligen vill jag informera om att det pågår diskussioner om ett åttonde sanktionspaket på andra håll i rådet. Regeringen verkar här för att EU ska vidta utökade restriktiva åtgärder mot Ryssland och Belarus samt för ett effektivt genomförande av dessa åtgärder.

Anf. 48 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag funderar lite över det andra stycket i regeringens förslag till svensk ståndpunkt. Det stycket handlar väldigt mycket om det finanspolitiska ramverket och hur vi ser på finanspolitiken i stort – inte i första hand kopplat till stöd till Ukraina. Jag tycker att stycket därmed skulle kunna kortas så att vi får en tydligare koppling till Ukraina. Jag menar att regeringens ståndpunkt borde lyda så här:

Regeringen konstaterar att de ekonomiska utsikterna är mycket osäkra och att det är viktigt att följa utvecklingen noga. Eventuella åtgärder för att möta de ekonomiska utmaningarna bör vara välriktade, tillfälliga och kostnadseffektiva.

Det betyder att vi inte i det här läget går in och säger hur vi tycker att andra medlemsstater ska sköta sin ekonomi i ett ärende som handlar om Ukraina.

Anf. 49 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Ordförande! Jag har en fråga om den sista meningen i ståndpunkten, om finansieringslösningar kopplat till Rysslands ansvar och vad som åsyftas kring detta med stabil rättslig grund och förenlighet med internationell rätt och så vidare samt hur ni ser på förutsättningarna att åstadkomma detta. Vi från Miljöpartiet är angelägna om att säkerställa att Rysslands ansvar motsvaras av bidrag till finansieringen. Vi vet att det finns medel hos oligarker som gett sitt stöd till invasionen genom stöd till Putin och på andra sätt.

Anf. 50 JOAR FORSSELL (L):

Jag vill ta upp två saker. Det ena är att vi tycker att det behöver vara tydligt att återuppbyggnaden av Ukraina inte börjar när kriget är slut utan här och nu. Det är riskfyllt att prata om ett slut på kriget; vi vet inte hur länge det kan pågå i olika delar av landet även om det ser ut att gå relativt bra nu. Det behöver alltså vara tydligt att återuppbyggnaden redan ska ha börjat, så att säga.

Den andra saken är egentligen på samma tema som det som togs upp av Miljöpartiet. Vi menar att man bör konfiskera ryska tillgångar som har frusits och använda dem för återuppbyggnaden av Ukraina. Det har vi sagt i ett ganska bra tag nu. Det finns såklart en juridisk diskussion kring detta, men vi menar att det finns historiska prejudikat som visar att man kan göra så när ett land agerar på det sätt som Ryssland har gjort. Det är inget konstigt utan något som den ryska regimen måste ha räknat med när den agerade som den gjorde. Man har från det internationella samfundet agerat på det sättet tidigare, i andra situationer.

Därför har vi till att börja med samma fråga som Miljöpartiet – om regeringen anser att formuleringen inte utesluter att vi helt enkelt konfiskerar ryska tillgångar som har blivit frysta, för att använda till Ukraina.

Anf. 51 MALIN BJÖRK (C):

Jag hakar på det som Liberalerna och Joar Forssell var inne på, nämligen detta med att konfiskera ryska tillgångar, i anslutning till skrivningen i slutet av den svenska ståndpunkten. Centerpartiet menar att det skulle vara ett sätt att delvis finansiera åtgärder för återuppbyggnad av Ukraina, och vi skulle helst vilja få in en sådan skrivning.

Vi vill också framhålla att vi anser att Sverige ska driva på för en ny bottenplatta för det långsiktiga stödet till Ukraina från EU. Vi är också öppna för en ny typ av finansiering, till exempel en gemensam EU-upplåning, för detta och vill lyfta in även det. Vi är också av uppfattningen att Sverige bör verka för att en stor andel av det makrofinansiella stödet

2022/23:1
30 september

till Ukraina består av direktstöd, i förhållande till lån. Vi vill höra hur regeringen ser på det.

Anf. 52 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Ståndpunkten innefattar flera delar eftersom vi tror att det blir en bredare politisk diskussion och det då är viktigt att regeringen är tydlig med vad vi tror att den kommer att handla om.

Inte minst i ljuset av den situation som vi nu har och hur olika länder agerar i detta finansiella läge tror jag att det är fullt rimligt att Sverige fortsätter att föra ett resonemang om ansvarsfull finanspolitik. Man bör inte heller ha kontraproduktiva stimulanser till ekonomin som riskerar att förvärra situationen, inte minst för de grupper i samhället som har de minsta marginalerna och drabbas värst av inflation eller höjda räntor. Jag skulle gärna vilja fortsätta hävda detta på mötet, för jag tycker att det har blivit om möjligt ännu mer aktuellt.

När det gäller återuppbyggnadsfrågan har vi uppfattningen att vi måste påbörja det arbetet redan nu och ha dessa diskussioner i seriös form. Det vi säger här är dock att vi inte kan binda oss vid ett belopp just nu. Vi ser inte riktigt att vi är där ännu. Vi måste också vara noga med att det är en europeisk fråga, men givet de partner vi har i världen måste vi också skapa plattformar och involvera inte minst de G7-länder som har stora intressen i detta och kommer att behöva vara en väldigt viktig del av återuppbyggnaden i Ukraina. Här tror jag att vi i grunden har ett gemensamt synsätt.

När det gäller lånefinansiering, som jag uppfattar att man öppnar för här, eller andra typer av stöd är detta inte en diskussion som förs i EU just nu. Jag tror inte att vi behöver ha in det i ståndpunkten. Vi är inte där just nu, så vi tror inte att vi behöver ta ställning till detta. Men ni vet vad regeringen har tyckt hittills, och vi har försökt uttrycka det i vår ståndpunkt även om vi har en öppenhet för diskussioner framöver.

Många vill använda de frysta tillgångarna. Regeringen anser att Ryssland måste utkrävas ansvar för sin aggression mot Ukraina och uppmanar därför till åtgärder som syftar till att hitta finansiering för att stödja återuppbyggnad av landet. Vi säger dock att det behövs en stabil rättslig grund. Om det fattas beslut på EU-nivå som också påverkar Sverige måste vi förstå att det enligt gällande svensk rätt saknas möjlighet att ta ryska tillgångar och använda för Ukrainas återuppbyggnad. Så ser inte svensk rätt ut i dag. Detta är något man måste ha med sig.

Man måste också i en sådan diskussion fundera över vilka mekanismer vi bör ha i världen och hur de ska utvecklas över tid. Detta är *en* konflikt; det kommer fler. Då är det viktigt att vi hittar mekanismer som vi är öppna för att diskutera, där en aggressiv part behöver vara med och finansiera återuppbyggnad. Men detta bör ske på ett ordnat sätt och enligt rättslig grund. Det tror jag är en rimlig ståndpunkt att ha i frågorna framöver.

Anf. 53 Statssekreterare ELIN ELIASSON:

Jag vill bara förtydliga det som står i ståndpunkten. När det gäller eventuella stödåtgärder på EU-nivå till medlemsstaterna anser regeringen att dessa bör finansieras genom omprioritering av medel och inte genom ytterligare gemensam upplåning. Detta gäller alltså stödåtgärder till medlemsstaterna, inte till Ukraina.

När det gäller Ukraina säger vi att finansiellt stöd kommer att behöva bestå av både lån och gåvomedel. Vi är öppna för att diskutera formerna kring detta. Vi har varit mycket stödjande när det gäller de 5 miljarder i makrofinansiellt stöd som det redan beslutats om och kommer att fortsätta arbeta för stöd till Ukraina.

Anf. 54 JOAR FORSSELL (L):

Då kommer vi att anmäla en avvikande mening där vi vill förtydliga att vi tycker att man ska kunna konfiskera tillgångar. Här ingår såklart även resonemang om det rättsliga läget. Historiskt har man ansett att en grund för att med rättssäkerhet kunna använda retroaktiv lagstiftning är när det handlar om stora händelser, som man väl får kalla detta, men också när den aggressiva aktören borde ha förstått att det skulle vara förbjudet eller att det skulle komma liknande rättsliga åtgärder i efterhand – även om det juridiska läget inte var sådant när aggressionen började. Man kan mycket

väl resonera så att den ryska regimen borde ha förstått vad som skulle kunna ske om den agerade på det här sättet. Även de privatpersoner som har omfattats av sanktionerna borde ha förstått att om man stöttar regimen på detta sätt kommer dessa rättsliga följder att komma, även om det inte var så vid det tillfälle då man agerade. Vi menar att det finns grund för detta i tidigare historiska skeenden.

Anf. 55 MALIN BJÖRK (C):

Centerpartiet ansluter sig till den avvikande ståndpunkten.

Anf. 56 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Miljöpartiet ansluter sig också till Liberalernas avvikande ståndpunkt.

Anf. 57 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag tänker i detta läge inte ansluta till ståndpunkten. I många av regeringens tidigare ståndpunkter har dock åsikten förts fram att konfiskering ska kunna användas om det är juridiskt möjligt. Jag hoppas att regeringen driver detta vidare även om jag i dag inte anmäler en avvikande ståndpunkt i frågan.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Finansministern önskar inte svara, så jag kan sammanfatta med att konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Liberalerna, Miljöpartiet och Centern.

Då hastar vi vidare till dagordningspunkt 6, Höga energipriser och finansmarknader: lägesrapport. Det är en diskussion.

Anf. 59 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Under den här dagordningspunkten väntas rådet diskutera situationen på de europeiska energimarknaderna. Diskussionen väntas fokusera på läget på de finansiella marknaderna och åtgärder för att hantera de likviditetsproblem som finns. Det kan tänkas att diskussionen även berör bredare åtgärder för att hantera de höga energipriserna.

När det gäller de finansiella marknaderna har de höga och volatila energipriserna kraftigt ökat kraven på deltagare på elderivatmarknaden som clearar hos den centrala motparten. Det är framför allt energibolag som har behövt tillhandahålla stora mängder likviditet för att uppnå marginalsäkerhetskrav från de centrala motparterna. Likviditeten är därför mycket ansträngd för flera marknadsaktörer.

Flera länder har liksom Sverige infört nationella garantiprogram för att stötta framför allt elproducenter med likviditet. Därtill har kommissionen bitt berörda myndigheter på EU-nivå att komma med förslag på tillfälliga och riktade regelåtgärder under de närmaste veckorna. Det handlar bland annat om att utreda om antalet säkerheter som en central motpart får ta emot kan utökas och om hur marginalkrav kan bli mer förutsägbara. Andra åtgärder som undersöks är verktyg för att minska prisvolatiliteten på elderivatmarknaden och ett eventuellt nytt referensvärde för gaspris.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma, publicerade ett första svar på kommissionens uppdrag den 22 september. Där föreslås några få tillfälliga riktade åtgärder, men Esma förhåller sig

överlag tveksamt till lättnader i regelverket för att inte skapa risker i det finansiella systemet.

Regeringen välkomnar att kommissionen med hjälp av berörda myndigheter på EU-nivå utreder möjliga åtgärder för att hantera likviditetsproblemen på elderivatmarknaden. Det är dock viktigt att eventuella åtgärder inte försvagar det finansiella systemets motståndskraft. Regeringen välkomnar därför Esmas övergripande inställning att den finansiella stabiliteten måste värnas framför lättnader i riskhanteringskraven.

Vad gäller åtgärder för att hantera de höga energipriserna överlag kan det sägas att regeringen anser att gasprisets påverkan på elpriset behöver minskas. Samtidigt måste åtgärder som syftar till att hantera höga energipriser ta hänsyn till potentiella effekter på finansmarknaden. Det är viktigt att värna den finansiella stabiliteten.

Som nämnden redan har fått höra inför TTE-rådets möte, som äger rum i dag, välkomnar regeringen kommissionens förslag till rådsförordning om åtgärder för att hantera de höga elpriserna. Det är viktigt att EU är enigt om åtgärder för att göra EU oberoende av rysk energi. Då rådet väntas komma överens om dessa förslag på dagens TTE-möte kan frågan vara överspelad redan till Ekofinmötet nästa vecka. I det fall förslaget ändå skulle komma upp avser regeringen att framföra de ståndpunkter som man samrådde med nämnden om den 23 september.

Anf. 60 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:
Det mötet pågår just nu.

Anf. 61 HELENA BOUVENG (M):

Det som är problematiskt, vilket regeringen också säger, är att det kan ifrågasättas vilken den rättsliga grunden ska vara. Artikel 122 tas upp här. Jag tror att vi delar regeringens synpunkter på detta. Att nu kommissionen presenterar det här som avgifter och solidaritetsbidrag och inte som en ny skatt känns lite grann som den återkommande versionen av att man rundar frågan om den rättsliga grunden. Beslut kan fattas med kvalificerad majoritet, vilket verkligen oroar.

Jag förstår vikten av att vi måste komma fram snabbt, men risken är ganska uppenbar att det kan bli ett prejudicerande fall i den här frågan. För oss är det otroligt viktigt att detta är en väldigt tillfällig åtgärd. Det skriver kommissionen också, men jag tror att vi alla som varit med om detta vet att de åtgärder som sägs vara tillfälliga inte alltid blir tillfälliga.

Jag tror absolut att regeringen delar vår ståndpunkt. Frågan är om man ska förtydliga ståndpunkten redan här och understryka vikten av att detta är en tillfällig åtgärd, så att vi är klara där.

Anf. 62 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag vill bara upprepa vår avvikande ståndpunkt. Vi menar att regeringen även ska ta upp frågan om Sverigepriser, det vill säga ett undantag för Sverige när det gäller energipriserna.

Anf. 63 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Vi instämmer i mångt och mycket i Moderaternas beskrivning. Det är det här vi försöker göra. När vi beskriver vår uppfattning om rättslig grund innefattar det också att det i så fall från deras utgångspunkt ska vara en tillfällig åtgärd av kriskaraktär. Därför kan man inte vara långsiktig. Den aspekten innefattas, enligt vad vi menar, i den här formuleringen och i vår ståndpunkt.

Anf. 64 HELENA BOUVENG (M):

Gör ett sådant tillägg varken till eller från? Kan man lägga till det utan besvärigheter?

Anf. 65 Statssekreterare TORA HANSJONS:

Kommissionen använder artikel 122 som rättslig grund. Den är i sig en krisgrund, så att säga. På det viset försvåras möjligheten att använda detta som ett prejudicerande exempel, för det behöver vara en kris. Men regeringen har i denna fråga hela tiden drivit att vi ifrågasätter den rättsliga grunden. Att vi accepterar den rättsliga grunden i det här fallet innebär inte att det är någonting som vi kommer att acceptera i framtiden, vilket det också har gjorts ett uttalande om till protokollet i Coreper. Däremot kommer frågan om rättslig grund inte att vara uppe till diskussion vid det här mötet i Ekofin, bedömer vi.

Anf. 66 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7 a, Den ekonomiska återhämtningen i Europa – Granskningsrapport om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 67 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Här väntas rådet få information om kommissionens granskningsrapport om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, den så kallade RRF:n, med möjlighet till diskussion. Granskningsrapporten, som publicerades den 29 juli, ger en kvantitativ bedömning av hur återhämtningsplanen har bidragit till uppfyllandet av de sex pelarna samt klimatmålen och de digitala målen. Rapporten redogör även för hur planerna har bidragit till att minska ojämlikheten mellan kvinnor och män.

I rapporten konstateras det bland annat att medlemsstaterna har lagt mest finansiella resurser på pelarna grön omställning respektive smart, hållbar och inkluderande tillväxt samt minst på pelaren strategier för nästa generation. Därtill konstateras att 40 procent av pelarnas finansiella resurser har gått till klimatmålen och 20 procent till de digitala målen.

Avslutningsvis kan jag säga att regeringen välkomnar informationen om granskningsrapporten och genomförandet av faciliteten. Vi anser att det är positivt att en del av rapporten tillägnas granskning av planerade åtgärder för att minska ojämlikheten mellan kvinnor och män. I ljuset av rådande läge, med hög inflation och fortsatta störningar i globala

Anf. 68 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7 b, Rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Det är en beslutspunkt.

Anf. 69 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Här väntas rådet besluta om genomförandebeslut för Nederländernas återhämtningsplan. Nederländerna ansöker om 4,7 miljarder euro i bidrag, vilket motsvarar 0,58 procent av landets bnp 2019. Av det totala stödet går knappt 48 procent till den gröna omställningen. Här kan nämnas investeringar i havsbaserad vindkraft samt åtgärder för att minska kväveutsläpp och återställa den biologiska mångfalden. Knappt 26 procent är avsatta för åtgärder för den digitala omställningen, vilket bland annat inkluderar investeringar inom kvantteknologi och artificiell intelligens, utbildning i offentlig sektor samt åtgärder för att förbättra väg- och järnvägstransporter.

Andra nämnvärda reformer i Nederländernas plan inkluderar genomförande av en tidigare överenskommen tjänstepensionsreform, inrättande av en energilag som syftar till att främja investeringar i energiinfrastruktur och förnybar energi samt en arbetsmarknadsreform för att likställa arbetsvillkoren mellan egenföretagare och anställda.

Kommissionen bedömer att Nederländernas plan uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen och föreslår således att rådet ska fatta godkännandebeslutet. Regeringen gör samma bedömning och kan därför stödja kommissionens förslag till genomförandebeslut.

Anf. 70 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Jag kanske skulle ha ställt den här frågan under den förra dagordningspunkten. Om jag minns rätt är det nu bara ett land vars ansökan inte har granskats. Hur ser statusen ut där, och hur ser statusen ut för det land som fått sin ansökan granskad men kanske inte fått några pengar än? Jag syftar på Polen och Ungern.

Anf. 71 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Jag tackar för frågan. Ungern lämnade in sin återhämtningsplan i maj förra året. Kommissionen har begärt förlängning av granskningen av planen på samma sätt som med Polens plan. Regeringen har ingen insyn i de diskussioner som nu förs mellan Ungern och kommissionen. Regeringen kommer att granska förslaget till beslut när det publiceras av kommissionen. Först då har vi en god bild av vilka åtgärder de avser att vidta.

Anf. 72 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Hur är läget när det gäller Polen? Sist finansministern var här tror jag att det inte hade betalats ut några pengar till Polen än. Är det fortfarande så?

Anf. 73 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Det är en bra fråga. Ingen utbetalning har skett. Planen är godkänd, men pengarna har inte betalats ut, eftersom landet inte nått de mål och delmål som måste ”levereras” före utbetalningen.

Anf. 74 ANDRE VICE ORDFÖRANDE:

Vad jag minns hade vi en diskussion om det inför GAC för några månader sedan.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Förberedelser inför G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 12–13 oktober 2022 och IMF:s årsmöten: EU:s mandat och uttalande till Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC). Det är ett beslutsärende.

Anf. 75 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det här är en återkommande dagordningspunkt inför de sedvanliga G20- och IMF-mötena i Washington, som äger rum två gånger per år. Rådet väntas här besluta om EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet den 13 oktober och EU:s gemensamma uttalande till mötet i Internationella monetära och finansiella kommittén, IMFC, den 14 oktober.

Både de gemensamma positionerna till G20-mötet och uttalandet till IMFC-mötet betonar Rysslands ansvar för kriget i Ukraina och den påverkan som den ryska invasionen har på säkerhet, stabilitet och välbefinnande i Europa och globalt. I utkastet framhåller EU vikten av att fortsätta samarbeta med internationella partners för att stödja Ukraina och vidta långtgående sanktioner mot Ryssland.

Beträffande åtgärder för att motverka klimatförändringen lyfter EU särskilt fram vikten av koldioxidprissättning. G20 uppmanas vidare att stärka sin internationella koordinering i återhämtningen samt tillvarata gröna och digitala möjligheter. Även EU:s fortsatta arbete med att stödja låginkomstländer lyfts fram, inklusive en effektiv implementering av G20:s och Parisklubbens initiativ för skuldstrukturering i låginkomstländer, det så kallade Common Framework. I EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet betonas även att implementeringen av den så kallade tvåpelarlösningen för beskattning av den digitala ekonomin är viktig.

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och uttalandet inför IMFC-mötet.

Anf. 76 ANDRE VICE ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9, Slutsatser om klimatfinansiering inför den 27:e partskonferensen (COP 27) för FN:s ramkonvention om

Anf. 77 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Rådet väntas här godkänna slutsatserna om klimatfinansiering inför FN:s klimatkonferens, COP 27, som äger rum i november. Tillsammans med de slutsatser som ska godkännas vid miljörådets möte den 24 oktober utgör rådsslutsatserna EU:s förhandlingsmandat inför COP 27.

COP 27 kommer med stor sannolikhet att präglas av frågor som är viktiga för Afrika, såsom klimatanpassning, arbete med skador och förluster samt klimatfinansiering. En fortsatt viktig fråga är de utvecklade ländernas gemensamma mål att bidra med 100 miljarder amerikanska dollar per år i klimatfinansiering till utvecklingsländer.

Det väntas även fortsatta diskussioner om framtagandet av ett nytt finansieringsmål efter 2025 och om Parisavtalets artikel 2.1.c, som handlar om att ställa om de finansiella flödena i linje med en utveckling mot låga utsläpp och anpassningar till klimatförändringar. Utkastet till rådsslutsatser beskriver EU:s arbete och ambition med klimatfinansiering, både generellt sett och specifikt med hänsyn till genomförandet av Parisavtalet. Det övergripande budskapet är att EU fortsätter att vara ambitiöst i sitt arbete med att genomföra Parisavtalet och Glasgow Climate Pact. Slutsatserna bekräftar EU:s åtagande att bidra till de utvecklade ländernas gemensamma finansieringsmål som väntas nås 2023 och välkomnar de pågående diskussionerna om ett nytt mål.

Slutsatserna uppmärksammar även uppmaningen till de utvecklade länderna i Glasgow Climate Pact om en fördubbling av anpassningsfinansiering. Dessutom betonas vikten av ökade globala insatser för att snabbt ställa om de finansiella flödena i linje med Parisavtalet, inte minst inom den privata sektorn.

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

Anf. 78 ANNIKA HIRVONEN (MP):

Ordförande! Miljöpartiet tycker inte att rådsslutsatserna är tillräckliga utan föreslår en annan svensk ståndpunkt.

Vi tycker att regeringen ska dela bilden att EU och medlemsstaterna bör föregå med gott exempel när det gäller att på ett ambitiöst sätt bidra till genomförandet av Parisavtalet och Glasgow Climate Pact. Men vi anser att det inte endast är andra parter som ska öka sina insatser och att texten om EU:s och medlemsstaternas framtida åtaganden kan konkretiseras ytterligare. Regeringen anser att det är olyckligt att man i ordförandeskapets förslag inte betonar att det kollektiva målet att mobilisera 100 miljarder US-dollar per år i klimatfinansiering borde ha uppnåtts redan 2020, kan uppnås före 2023 och bör därefter överträffa 100 miljarder per år för att i genomsnitt under perioden 2020–2025 uppgå till 100 miljarder per år.

Regeringen stöder text som välkomnar de påbörjade diskussionerna om ett nytt kollektivt mål för klimatfinansiering efter 2025 och anser att detta mål bör gå långt utöver målet för 2020 om 100 miljarder US-dollar årligen och ta hänsyn till utvecklingsländernas behov och prioriteringar för ny och ytterligare klimatfinansiering.

Regeringen välkomnar uppmaningar om att öka finansieringen för klimatanpassning. Regeringen är kritisk till att ordförandeskapets förslag inte uttrycker stöd för inrättandet av en facilitet för förlust och skadefinansiering, vars finansiering bör vara additionell till den för begränsning av klimatförändringarna och klimatanpassning.

Därtill anser regeringen att förslaget bör stödja att förluster och skador ska vara en stående punkt på dagordningen vid framtida partskonferenser. Slutligen bör även slutsatserna reflektera behovet av att prioritera icke skuldgenererande instrument för klimatfinansiering och finansiering för förluster och skador eftersom låginkomstländer spenderar fem gånger mer på skuldåterbetalningar än på att hantera klimatförändringar.

Anf. 79 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Det är viktigt att Europa har en tydlig och gemensam ståndpunkt som driver på och är ambitiös i sammanhangen. Sverige är ett av de länder som är och kommer att fortsätta att vara pådrivande i diskussionerna.

Anf. 80 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Mycket av det som Annika Hirvonen förde fram i sin avvikande ståndpunkt delas av Vänsterpartiet. Den var dock lång, och jag har inte sett den i förväg. Det gör att jag har svårt att här och nu ansluta mig till den. Men jag vill ändå få fört till protokollet att jag stöder mycket av det som Miljöpartiet förde fram.

Jag anmäler en avvikande ståndpunkt gällande att jag anser att regeringen ska vara mer pådrivande när det gäller klimatbestånd och EU:s klimatarbete.

Anf. 81 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med två oliklydande avvikande ståndpunkter från dels Miljöpartiet, dels Vänsterpartiet.

Sedan är det dagordningspunkt 10, EU:s tullmyndigheters skattemässiga och icke-skattemässiga roll. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 82 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Under den här dagordningspunkten väntas rådet diskutera tullmyndigheternas uppgifter på det fiskala respektive icke-fiskala området samt frågan om centralisering och styrning av tullunionen. Kommissionen väntas i slutet av året presentera ett reformpaket på tullområdet, bland annat mot bakgrund av den rapport som den så kallade visepersongruppen presenterade i slutet av mars.

I rapporten konstateras bland annat att tullunionen inte är ändamålsenlig och att det därför krävs drastiska och omedelbara strukturella förändringar. Gruppen menar att tullåtgärder inte genomförs systematiskt i medlemsstaterna och att medlemsstaterna har olika arbetsmetoder och sanktioner med överträdelser av tullagstiftningen, för att nämna något om rapporten. Därtill rekommenderar gruppen bland annat att en central tullbyrå bör inrättas.

Det kommande förslaget till reformpaket väntas innehålla förslag till ändringar i EU:s tullagstiftning och styrning av tullunionen. I den not som

ordförandeskapet har cirkulerat inför mötet nämns några exempel på områden som kan vara lämpliga för ökad centralisering och samordning, till exempel it-utveckling, riskhantering och styrning av tullmyndigheterna.

Regeringens uppfattning är att tullunionen fungerar väl. Vi delar inte bilden av att tullunionen inte är ändamålsenlig och att det därför krävs drastiska och omedelbara strukturella förändringar. Dock är det så att omvärlden förändras och därmed måste också tullunionen utvecklas, exempelvis beträffande riskhantering och gemensamma it-system. Regeringens utgångspunkt är att det handlar om anpassningar snarare än om genomgripande förändringar. Regeringen konstaterar vidare att det är med dagens reglering medlemsstaternas ansvar och rätt att besluta om vilka kontrollåtgärder som ska vidtas och hur dessa ska genomföras. Denna ordning bör enligt regeringen bevaras och bevakas. Det bör även fortsättningsvis finnas en balans mellan handelsförenklingar och behovet av att utföra tullkontroller. Vidare anser regeringen att det i fortsättningen bör vara medlemsstaterna som avgör hur ansvaret för olika arbetsuppgifter fördelas mellan nationella myndigheter. Regeringen anser därtill att det är viktigt att ha i åtanke att det kan finnas en risk för att alltför många nya uppgifter som inte direkt är tullrelaterade kan ha negativ påverkan på myndigheternas möjligheter att utföra sina grundläggande uppgifter.

Vad gäller frågan om centralisering kan regeringen preliminärt se fördelar med en mer centraliserad riskhantering på EU-nivå. På så sätt kan man upptäcka risker som är svåra att se utifrån den information som finns på nationell nivå. En centraliserad riskhantering kan dock inte ersätta den riskhantering som sker på nationell nivå utan bör vara ett komplement. När det gäller ett eventuellt inrättande av en EU-tullbyrå är regeringen inte övertygad om att detta är svaret på de utmaningar som tullunionen står inför. Regeringen anser avslutningsvis att den institutionella balansen bör bevaras och att det är viktigt att eventuella åtgärder balanseras mot en restriktiv budgetpolitik.

Anf. 83 HELENA BOUVENG (M):

Jag vill ge regeringen en stor eloge i hanteringen av detta ärende. Jag håller verkligen med om att vad gäller risker och it-sidan har vi kommit långt.

Jag träffade representanter för Tullverket i går, och man håller med om både riskdelen och it-delen – även om det hackar lite grann i implementeringen av det hela.

Vad gäller tullbyrån är det otroligt viktigt att ingenting sådant kommer på plats.

Jag ger en stor eloge till er, och vi understryker er ståndpunkt.

Anf. 84 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Övriga frågor. Lägesrapport om genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster.

2022/23:1
30 september

Anf. 85 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Jag kan glädja ordföranden och nämnden med att den här punkten går fort.

Under den här dagordningspunkten väntas kommissionen informera om hur långt medlemsstaterna har kommit med att genomföra aktuella EU-direktiv på finansmarknadsområdet. Det är alltså endast ett informationsärende.

Anf. 86 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Därmed är vi beredda att släppa finansministern. Vi önskar honom och alla hans medarbetare en trevlig helg.

Anf. 87 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S):

Tack!

§ 1 Transport, telekom och energi.....	1
Anf. 1 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	1
Anf. 3 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	2
Anf. 4 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 5 MARTIN KINNUNEN (SD).....	2
Anf. 6 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	2
Anf. 7 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	3
Anf. 8 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 9 Statssekreterare PER CALLENBERG.....	3
Anf. 10 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	3
Anf. 11 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	3
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor.....	4
Anf. 12 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 13 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	4
Anf. 14 HELENA BOUVENG (M).....	4
Anf. 15 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	5
Anf. 16 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 17 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	5
Anf. 18 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	6
Anf. 19 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	7
Anf. 20 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	7
Anf. 21 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	7
Anf. 22 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	7
Anf. 23 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 24 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	7
Anf. 25 Departementssekreterare KRISTINA KRUSE.....	8
Anf. 26 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	8
Anf. 27 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	8
Anf. 28 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	9
Anf. 29 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	9
Anf. 30 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	9
Anf. 31 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	9
Anf. 32 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	10
Anf. 34 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	10
Anf. 35 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 36 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	11
Anf. 37 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	11
Ajournering.....	11
Återupptaget samråd.....	11
Anf. 38 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 39 Finansminister MIKAEL DAMBERG (S).....	11
Anf. 40 Statssekreterare ELIN ELIASSON.....	12
Anf. 41 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	12
Anf. 42 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	12
Anf. 43 ANNIKA HIRVONEN (MP).....	13
Anf. 44 ANDRE VICE ORDFÖRANDEN.....	13

Anf. 45	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	13
Anf. 46	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	13
Anf. 47	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	13
Anf. 48	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	14
Anf. 49	ANNIKA HIRVONEN (MP)	14
Anf. 50	JOAR FORSSELL (L)	15
Anf. 51	MALIN BJÖRK (C)	15
Anf. 52	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	15
Anf. 53	Statssekreterare ELIN ELIASSON	16
Anf. 54	JOAR FORSSELL (L)	16
Anf. 55	MALIN BJÖRK (C)	17
Anf. 56	ANNIKA HIRVONEN (MP)	17
Anf. 57	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	17
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 59	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	17
Anf. 60	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	18
Anf. 61	HELENA BOUVENG (M)	18
Anf. 62	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	18
Anf. 63	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	18
Anf. 64	HELENA BOUVENG (M)	19
Anf. 65	Statssekreterare TORA HANSJONS	19
Anf. 66	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	19
Anf. 67	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	19
Anf. 68	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	20
Anf. 69	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	20
Anf. 70	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	20
Anf. 71	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	20
Anf. 72	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	20
Anf. 73	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	21
Anf. 74	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	21
Anf. 75	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	21
Anf. 76	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	21
Anf. 77	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	22
Anf. 78	ANNIKA HIRVONEN (MP)	22
Anf. 79	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	23
Anf. 80	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V)	23
Anf. 81	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	23
Anf. 82	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	23
Anf. 83	HELENA BOUVENG (M)	24
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 85	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	24
Anf. 86	ANDRE VICE ORDFÖRANDEN	25
Anf. 87	Finansminister MIKAEL DAMBERG (S)	25